

VERSLAG DINSDAG 13 JUNI 2017

VOOR MANAGERS, BESTUURDERS, BAANCOMMISSIELEDEN, (HOOFD)GREENKEEPERS EN AANNEMERS VAN GOLFBANEN IN DRENTHE

Over Drentse golflandschappen en biodiversiteit

Hoe duurzaam beheer van uw golfbaan kan bijdragen aan natuurwaarde en spelplezier!

In nauwe samenwerking met Landschapsbeheer Drenthe organiseerde de NGF op 13 juni jl. op de Drentse Golfclub De Gelpenberg een bijeenkomst die in het teken stond van het beheer van de schitterende Drentse golfbanen en hun bijdrage aan de biodiversiteit. Biodiversiteit, ook wel soortenrijkdom genoemd, is een belangrijke indicator voor ecologische kwaliteit. Golfbanen kunnen, mits goed beheerd, een belangrijke rol spelen in het stimuleren van de biodiversiteit. Golflandschappen zijn ruim opgezet. Door de ruimte die er, naast de sporttechnische oppervlaktes, is voor natuurontwikkeling hebben golfbanen de potentie om habitats te verbinden. Op die manier fungeren goed beheerde golfbanen als 'stepping stones' voor soortenontwikkeling tussen natuurgebieden.

Onderwerpen die aan de orde zijn gekomen:

- Hoe kun je met relatief eenvoudige maatregelen biodiversiteit vergroten.
- Hoe verduurzaming van uw beheer kan bijdragen aan speelkwaliteit én natuurbeleving.
- De laatste inzichten in de Green Deal Sportvelden en het uitfaseren van gewasbeschermingsmiddelen.
- Wat de nieuwe Natuurwetgeving van u verwacht.

Golf en biodiversiteit

De outdoorbeleving en de interactie met het natuurlijke landschap blijken voor de meeste golfers dé redenen te zijn voor het beoefenen van de golfsport. Slimme beheerders onderkennen dat en richten het beheer zodanig in dat golfers de optimale golfervaring geboden wordt. Planmatig beheer is daarbij essentieel. Er werd daarom aandacht besteed aan praktijkvoorbeelden van golfbanen, waarbij sporttechnische golfkwaliteit hand in hand gaat met natuurlijk beheer.

Verslag bijeenkomst

Het inzicht dat duurzaam beheerde golfbanen scoren ten aanzien van de thema's spelplezier en biodiversiteit wordt door de vertegenwoordigers van de Drentse golfbanen gedeeld. Vanuit de aard van de golfsport, ooit ontstaan in het natuurlijke (Links-)landschap, zit het verantwoord beheer van het landschap in het DNA van golf. De kansen worden gezien, maar niet altijd optimaal benut door beheerders. De kwaliteit van beheer hangt nogal eens af van persoonlijk vakmanschap/leiderschap. GEO als kwaliteitssystem kan ondersteunen om de kennis en visie als organisatie vast te stellen, de voortgang van de werkplannen te registreren en te evalueren en op die manier een collectief leerproces te doorgaan.

Omdat de monoculturen van het intensief beheerde deel van de golfbaan in de meeste gevallen niet meer dan de helft van het totale oppervlak van de golfbaan betreffen, is er voldoende ruimte voor natuurontwikkeling. In een goed ontwerp door een erkende golfbaanarchitect passen de golfelementen optimaal binnen de natuurlijke landschapselementen.

Deskundig, planmatig beheer op basis van het GEO-kwaliteitszorgsysteem met minimale input van kunstmest, beregeningswater en pesticiden, draagt duurzaam bij aan de ontwikkeling van natuurwaarden op de golfbaan.

De Gelpenberg is, als golfbaan waar het natuurlijke karakter van de baan een van de belangrijke onderscheidende kenmerken is, een toepasselijke locatie.

Sprekers/presentaties

BIODIVERSITEIT

Kathelijn De Maeijer, Projectleider soortenbeheer Landschapsbeheer Drenthe

Kathelijn ging in op het belang van biodiversiteit en de kansen voor Drentse golfbanen. Biodiversiteit staat wereldwijd onder druk. Biodiversiteit is een graadmeter voor de ecologische gesteldheid van de aarde en we zullen de bedreiging serieus moeten nemen. Golfbanen bestrijken flinke oppervlaktes en kunnen, mits goed beheerd, een positieve bijdrage leveren aan de biodiversiteit. In Drenthe wordt door Landschapsbeheer Drenthe en een aantal golfbanen nauw samengewerkt om de kansen t.a.v. de ontwikkeling en het behoud van biodiversiteit te identificeren en het beheer verder te verduurzamen.

DE OPTIMALE GOLFBELEVING

Joris Slooten, manager afd. Banen NGF

Golf, speelkwaliteit en natuurbeleving gaan hand in hand. Joris ging in zijn presentatie in op de aard van het golfspel. Ooit ontstaan in het natuurlijke Linkslandschap dat voor golf over ideale omstandigheden beschikt: fijne naaldgrassen, schrale harde bodem en vrij spel voor de wind. De introductie van de golfsport in het de Nederlandse landschap is destijds gepaard gegaan met meer menselijk ingrijpen. De natuurlijke omstandigheden waren, op een aantal uitzondering na, minder ideaal. Toch kent Nederland fraaie golflandschappen waar speelkwaliteit en het deskundig beheer van het landschap, waarin de golfbaan in gesitueerd is, hand in hand gaan. De gemene delers op deze banen: vakmanschap, passie en GEO.

DE NIEUWE NATUURWETGEVING

Tim Asbreuk, Buiting Advies

Gevolgen van nieuwe natuurwetgeving voor uw golfbaanbeheer

Vanaf 1 januari 2017 regelt de landelijke Wet natuurbescherming de bescherming van natuurgebieden, bossen en inheemse dier- en plantsoorten in Nederland. De Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet zijn daarmee komen te vervallen. In de nieuwe Wet natuurbescherming is ook inhoudelijk het een en ander veranderd. Bij het beheer en onderhoud op golfbanen is het met name de soortbescherming waar rekening mee dient te worden gehouden. Op alle golfbanen in Nederland komen beschermde diersoorten voor. Denk maar aan broedende vogels, konijnen of muizen. Voor veel algemene soorten geldt echter ook weer een vrijstelling. Per provincie is dat verschillend. Op veel golfbanen komen ook zwaar beschermde diersoorten of plantensoorten voor. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat beschermde soorten niet mogen worden gedood en sommige soorten zelfs niet mogen worden verstoord. Daarnaast mogen verblijfplaatsen van beschermde soorten niet worden beschadigd of vernield. Bovendien eist de wet dat eenieder op fatsoenlijke wijze met dieren en planten omgaat, beschermd of niet. In [deze brochure](#) wordt op eenvoudige wijze uitgelegd wat de soortbescherming nu precies voor de werkzaamheden op een golfbaan inhoudt. Daarbij wordt antwoord gegeven op vragen als:

- Welke soorten zijn beschermd?
- Wat is het verschil tussen zwaar en minder zwaar beschermde soorten?
- Voor welke soorten geldt op uw golfbaan een vrijstelling?
- Wat mag er wel en wat mag er niet? Wat zijn de verbodsbepalingen in de wet?
- Wat moet u doen om de bescherming van soorten op uw golfbaan goed te organiseren?

EEN WANDELING OVER DE GELPENBERG

o.l.v. clubmanager Ellen Kroes en ecooloog Coen Knotters

Natuurlijk beheer op De Gelpenberg

De Gelpenberg wordt natuurlijk beheerd. Ecooloog Coen Knotters ondersteunt de beheerder bij de inventarisatie van flora en fauna. De golfbaan heeft zich met aansprekende communicatie regionaal duidelijk gepositioneerd door de combinatie van goed beheer gericht op de sporttechnische kwaliteit en de visie en aanpak m.b.t. de natuurlijke ontwikkeling op en rond de golfbaan. Een sterke combinatie die garant staat voor veel speelplezier.

DE PRAKTIJK VAN GOLFBAANONDERHOUD

Albert Timmerman, directeur annemer Vos-Ruinerwold

Vos-Ruinerwold, een golfbaanaannemer met zeven banen in onderhoud (in Noord-Nederland) was in 2015 de eerste golfbaanaannemer die GEO centraal stelde in het beheer van alle banen. Samen met de GEO-begeleiders en de lokale baan-/groencommissies werden de schouders onder het certificeringsproces gezet. Op de meeste banen was het GEO-certificaat binnen een jaar een feit. Vos-Ruinerwold heeft GEO ingezet als kwaliteitszorgsysteem om de speelkwaliteit, die voor golf vereist is, en het behoud en de ontwikkeling van natuurwaarden te optimaliseren. Dat dit gepaard gaat met kostenbesparingen toont aan dat duurzaam beheer bovenal slim beheer is.

GOOD PRACTICE NATUURLIJK BEHEER

Guido Hamelink, directeur NLadviseurs en Chris Kombrink, Hoofdgroenkeeper Drentsche Golf & Country Club

Duurzaam beheer van de Drentsche Golf & Country Club

Naast De Gelpenberg is ook de Drentsche Golf & Country Club een goed voorbeeld van een duurzaam beheerde golfbaan. Guido en Chris gaven de aanwezigen inzicht in de wijze waarop de Drentsche beheerd wordt.

LINKS NAAR DE PRESENTATIES:

Informatie en downloads: www.ngfinformatieplein.nl > Project: GEO

Contact: monique.madsen@ngf.nl

De golfsport is gediend met een gezonde, sportieve en economische ontwikkeling van de branche. De NGF richt zich daarom in haar dienstverlening, naast de sportieve ondersteuning, ook steeds meer op de zakelijke aspecten van de organisatie van van golfclubs en aan haar gelieerde golfbanen. De NGF treedt op als kenniscentrum en biedt, naast individuele ondersteuning aan de golfbaanbeheerder, (digitale) publicaties, workshops en doelgroepprogramma's aan.